

Dosarul nr. 3r-43/22

2-18175604-01-3r-09022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

DECIZIE

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, reprezentați de avocatul Alexandr Bodnariuc,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban împotriva Comisiei Municipale de Privatizare a Fondului Locativ și Direcției Generale Economie, Reformare și Relații Patrimoniale (reorganizată în Direcția Generală Economie, Comerț și Turism), terț Igor Ceaban, cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 30 iulie 2018, Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban au depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Municipale de Privatizare a Fondului Locativ și Direcției Generale Economie, Reforme (reorganizată în Direcția Generală Economie, Comerț și Turism), terț Igor Ceaban, cu privire la anularea răspunsului nr. 07 -06/308 din 06 iulie 2018 al Direcției Generale Economie, Reforme și Relații Patrimoniale, a hotărârii nr. 517 din 29 iunie 2018 a Comisiei Municipale de Privatizare a Fondului de Locuințe a Consiliului Municipal Chișinău și a hotărârii nr. 157 din 05 februarie 2010 a Comisiei Municipale de Privatizare a Fondului de Locuințe a Consiliului Municipal Chișinău.

Prin hotărârea din 09 iunie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban.

La 09 iulie 2021, Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, reprezentați de avocatul Alexandr Bodnariuc, au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 09 iunie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea actului judecătoresc, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin încheierea din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, reprezentați de avocatul Alexandr Bodnariuc, din motiv că apelul motivat nu a fost depus până la expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 27 ianuarie 2022, Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, reprezentați de avocatul Alexandr Bodnariuc, au depus recurs împotriva încheierii din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actului judecătoresc, cu emiterea unei decizii prin care cererea de apel depusă de recurenți să fie acceptată spre examinare.

În motivarea recursului au invocat că instanța de apel a derogat de la prevederile legale în examinarea cererii de apel, prin nerespectarea dispozițiilor art. 235 din Cod administrativ.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la data de 27 ianuarie 2022 (f. d. 48-55) este în termen, or, încheierea recurată, ce constituie obiectul prezentului recurs, a fost notificată Cristinei Iacovlev la 12 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (vol. II, f. d. 45), însă date despre notificarea acesteia lui Alexandru Ceaban nu există.

La 09 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru cunoștință în adresa intimatului, Direcția Generală Economie, Comerț și Relații Patrimoniale și terțului, Igor Ceaban, copia recursului depus de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban.

Prin referința din 18 februarie 2022, Direcția Generală Economie, Comerț și Relații Patrimoniale a solicitat respingerea cererii de recurs depuse de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, cu menținerea încheierii din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 09 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Până la examinarea recursului, terțul, Igor Ceaban, nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință asupra recursului.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, reprezentați de avocatul Alexandr Bodnariuc, cu menținerea încheierii din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 96 alin. (1) din Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din coroborarea art. 191 alin. (1) cu art. 226 din Cod administrativ rezultă inechivoc că, după examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de fond adoptă hotărârea în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a hotărârii instanței de fond căreia i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac. Iar motivarea, în scris, a hotărârii adoptate are loc în termenul specificat la art. 226 alin. (2) din Cod administrativ.

Asta, deoarece motivarea apelului se depune doar după notificarea hotărârii motivate a instanței de fond, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul hotărârii instanței de fond, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în hotărâre.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării apelului curg din momente diferite (dies a quo), și anume:

- în temeiul art. 232 alin. (1) din Cod administrativ, de la notificarea dispozitivului hotărârii instanței de fond, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. d) din Cod administrativ – apelul se declară inadmisibil, în special, când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

- în temeiul art. 232 alin. (2) din Cod administrativ, de la notificarea hotărârii motivate a instanței de apel, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. e) din Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă, după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Respectiv, notificarea hotărârii instanței de fond participanților la proces are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

Din înscrisurile anexate, instanța de recurs constată că prin hotărârea din 09 iunie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban (vol. II, f.d. 18-31).

La 09 iulie 2021, Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, reprezentați de avocatul Alexandr Bodnariuc, au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 09 iunie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (vol. II, f.d. 38).

Hotărârea motivată a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 09 iunie 2021 fost expediată în adresa avocatului Alexandru Bodnariuc, care reprezintă interesele Cristinei Iacovlev și a lui Alexandru Ceaban, prin intermediul poștei electronice, la 02 noiembrie 2021 (vol. II, f.d. 32). Instanța menționează că hotărârea motivată a fost expediată avocatului Alexandru Bodnariuc pe adresa de e-mail bodnariuc.avocat@yandex.ru (vol. II, f.d. 33), adresă de e-mail indicată în mandatul acestuia. (vol. II, f.d. 37).

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că reprezentantul Cristinei Iacovlev și a lui Alexandru Ceaban, avocatul Alexandru Bodnariuc, a recepționat hotărârea motivată la 02 noiembrie 2021.

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Astfel, termenul pentru prezentarea motivării apelului a început să curgă de la data de 03 noiembrie 2021, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate a primei instanțe și urma să expire la data de 01 decembrie 2021, zi de miercuri, însă, apelanții/recurenții nu au prezentat motivarea apelului în termenul prevăzut de lege.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Mai mult, conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi legale, recurenta nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel, motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, cât și reprezentantul acestora, avocatul Alexandr Bondariuc, fiind conștienți că au depus încă la 09 iulie 2021 cererea de apel nemotivată, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceștia.

Referitor la argumentul recurenților, precum că instanța de apel, în temeiul Codului de procedură civilă, nu li-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, instanța de recurs ține să menționeze că legiuitorul prin prisma art. 195 din Codul administrativ a prevăzut aplicabilitatea prevederilor Codului de procedură civilă doar în cazul în care Codul administrativ nu stabilește unele etape procedurale.

Codul administrativ prevede că instanța de apel acordă apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute de art.211, alin.(1), lit. a) – d).

Conform art. 211, alin.(1), lit. a) – d) din Codul administrativ în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia, reguli care se aplică și cererii de apel.

Din conținutul normei de drept sus-citate rezultă că neprezentarea apelului motivat nu cade sub incidența acestor prevederi. Termenul de declarare a apelului motivat este stipulat expres în art. 232, alin. (2) din Codul administrativ.

Respectarea termenului de prezentare a apelului motivat este o obligație a apelanților și nu un drept discreționar al instanței.

În urma celor constatate Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În urma celor relatate, se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prescrise de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către apelantul/recurentul a drepturilor sale

procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural, și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, reprezentați de avocatul Alexandr Bodnariuc, împotriva hotărârii din 09 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban, reprezentați de avocatul Alexandr Bodnariuc.

Se menține încheierea din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Iacovlev și Alexandru Ceaban împotriva Comisiei Municipale de Privatizare a Fondului Locativ și Direcției Generale Economie, Reformare și Relații Patrimoniale (reorganizată în Direcția Generală Economie, Comerț și Turism), terț Igor Ceaban, cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu